

9 клас

Урок № 34

Дата:

ОСОБЛИВОСТІ ВИРОБНИЧОГО ПРОЦЕСУ ТА ЧИННИКИ РОЗМІЩЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ, ЩО ВИРОБЛЯЮТЬ ТКАНИНИ РІЗНИХ ВИДІВ, ОДЯГ, ШКІРЯНО-ВЗУТТЄВУ ПРОДУКЦІЮ. ЧИННИКИ ТА ЦЕНТРИ РОЗМІЩЕННЯ ТЕКСТИЛЬНОГО, ШВЕЙНОГО, ШКІРЯНОГО, ВЗУТТЄВОГО ВИРОБНИЦТВА В УКРАЇНІ. НАЙБІЛЬШІ НА СВІТОВОМУ РИНКУ КРАЇНИ-ВИРОБНИКИ ТА КРАЇНИ-ЕКСПОРТЕРИ ТКАНИН, ОДЯГУ ТА ВЗУТТЯ.

Очікувані результати НПД: учні називають види тканин та сировини для їх виробництва; розуміють вплив працересурсного та споживчого чинників на розвиток текстильного, швейного, взуттєвого виробництва, аналізують карту текстильної промисловості України та показують на карті найбільші центри текстильного, швейного, взуттєвого виробництв, наводять приклади найбільших у світі та Європі країн-виробників та країн-експортерів тканин, одягу, взуття.

Розвивальна та виховна мета: розвивати вміння самостійно визначати навчальні цілі та способи їх досягнення, збирати дані, аналізувати результати; виховувати уважність, працелюбність, дисциплінованість.

Тип уроку: урок засвоєння нових знань.

Обладнання: підручники, атласи, карти «Легка промисловість».

Опорні та базові поняття: легка промисловість; текстильна, швейна, трикотажна, шкіряно-взуттєва промисловість, народні промисли.

Хід уроку

I. ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МОМЕНТ

II. АКТУАЛІЗАЦІЯ ЧУТТЄВОГО ДОСВІДУ Й ОПОРНИХ ЗНАНЬ УЧНІВ

- Чи знаєте ви, з якої сировини та в яких країнах зроблені одяг та взуття, у які ви вдягнені?

III. МОТИВАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ТА ПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ

Галузь, яку ви сьогодні розпочнете досліджувати, одягає та взуває нас, забезпечує необхідними предметами побуту. Ви дізнаєтеся, як та з чого їх виготовляють, де зосереджені провідні світові та українські центри легкої промисловості.

Повідомлення теми, цілей і завдань уроку.

IV. ВИВЧЕННЯ НОВОГО МАТЕРІАЛУ

1. Виробничі особливості та чинники розміщення підприємств легкої промисловості.

Легка промисловість забезпечує населення тканинами, одягом, взуттям, а промисловість — технічними тканинами, шкірою. У структурі галузі виділяють текстильну, трикотажну, швейну, шкіряно-взуттєву, хутрову галузі. Розміщення більшості підприємств галузі залежить від трьох чинників: сировинного, працересурсного та споживчого.

Текстильна промисловість виробляє різні тканини. Бавовняна, вовняна, шовкова, лляна галузі. У структурі виробництва бавовняних тканин виділяють первинну обробку сировини, прядильне, ткацьке, крутильно-ниткове й фарбувальнообробне виробництво. Повний виробничий процес із одержанням готових виробів відбувається на комбінатах. На фабриках здійснюють один або два виробничі процеси.

2. Виробництво тканин, одягу та взуття в Україні.

Робота з підручником та картами атласу

Завдання 1. Дослідіть географію основних галузей легкої промисловості України. Результати занесіть у таблицю.

Назва галузі	Чинники розміщення	Найбільші центри

Провідною галуззю легкої промисловості в Україні за вартістю продукції є текстильна.

Виробництво **бавовняних тканин** з імпортою сировини здійснюють у Києві, Херсоні, Харкові, Чернівцях, Івано-Франківську, Львові, Полтаві, Коломиї. Найбільше підприємство — комбінат «Текстерно» в Тернополі — єдине в країні підприємство із замкненим циклом, яке містить три фабрики: прядильну, ткацьку і обробну (оздоблювання й фарбування).

Виробництво **вовняних тканин** налагоджено в Харкові, Одесі, Сумах, Дунаївцях (Хмельницька обл.), Кременчуці (Полтавська обл.), Стрії (Львівська обл.). Найбільшим підприємством є камвольно-суконна компанія «Чексіл» у Чернігові.

Шовкова промисловість розвинена в Києві (Київський та Дарницький шовкові комбінати), Черкасах. Черкаський шовковий комбінат спеціалізується на тканинах із натуральних і синтетичних волокон, зокрема плащових, декоративних, технічних та меблевих.

Лляні тканини виробляють з власної сировини на Рівненському та Житомирському льонокомбінатах.

Основними центрами виробництва **трикотажних виробів** (білизняних, паншчішно-шкарпеткових) є Київ, Харків, Житомир, Львів, Одеса, Чернівці.

Швейна промисловість посідає друге місце за вартістю виробленої продукції. Її підприємства розміщені переважно у великих населених пунктах.

Взуттєві підприємства також тяжіють до великих міст.

Найбільші хутові виробництва розміщені в Харкові, Тисмениці (Івано-Франківська обл.), Балті (Одеська обл.), Жмеринці (Житомирська обл.), Львові.

Робота в групах.

Завдання 2. Обговоріть проблеми розвитку легкої промисловості в Україні. Запропонуйте шляхи їх вирішення.

3. Основні ознаки географії легкої промисловості світу.

Головною особливістю сучасної географії легкої промисловості є її поступове переміщення в країни, що розвиваються.

У **текстильній** промисловості світу найбільше значення має виробництво бавовняних (понад 60 % загального обсягу), синтетичних (25 % із тенденцією до зростання) та вовняних (10 %) тканин.

Найбільші виробники та експортери: бавовняних тканин — Китай, Індія, Пакистан, Індонезія, Бразилія; вовняних тканин: Китай, Італія, Японія, США, Франція, Велика Британія, Південна Корея; натуральних шовкових тканин: Китай, США, Японія, країни Західної Європи; тканин з хімічних волокон — країни Південної та Південно-Східної Азії (Китай, Індія, Пакистан, Південна Корея).

Виробництво масових видів одягу зосереджено в Китаї, країнах Південно-Східної і Південної Азії (Бангладеш, Шрі-Ланка, Індія, Індонезія, Філіппіни), Туреччині.

Виробництво дорогого модного одягу: Італія, Франція. Найбільше всього імпортують одяг — США, країни Західної Європи та Японія.

Виробництво та експорт взуття: Китай, Бразилія, Індонезія, Таїланд, Південна Корея. У виробництві та експорті модельного шкіряного взуття перше місце належить Італії, друге — Іспанії, далі йдуть Португалія та Чехія.

V. УЗАГАЛЬНЕННЯ І СИСТЕМАТИЗАЦІЯ ЗНАНЬ

Назвіть загальні особливості географії легкої промисловості світу.

VI. ПІДСУМОК УРОКУ. РЕФЛЕКСІЯ

VII. ДОМАШНЄ ЗАВДАННЯ

1. Підручник, опрацювати § 32.

2. **Дослідження.** Малі і середні міста України — центри швейного виробництва.

3. Випереджальне (групам). Підготувати презентації про народні промисли України.